

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 1. juli 2010 af Østre Landsrets 15. afdeling
(landsdommerne Henrik Bitsch, Jan Uffe Rasmussen og Bettina Bang Jakobsen (kst.) med
domsmænd).

15. afd. a.s. nr. S-330-10:

Anklagemyndigheden

mod

erstatningssøgende

1) E₁

(cpr.nr.

(advokat Bjarne Fabech-Larsen, besk.)

2) E₂

(cpr.nr.

(advokat Henrik Dupont Jørgensen, besk.)

Roskilde Rets dom af 15. januar 2010 (sag nr. 9-7680/2009) er anket af E₂ med
endelig påstand om, at der for uberettiget frihedsberøvelse tilkendes ham erstatning med
365.300 kr. med procesrente fra den 10. juli 2008.

Endvidere har anklagemyndigheden anket dommen med påstand om frifindelse for så vidt
angår erstatningen tilkendt E₁, subsidiært at erstatningen højst fastsættes
til 375.700 kr.

Anklagemyndigheden har for så vidt angår E₂ påstået stadfæstelse.

E₁ har endeligt påstået sig tilkendt godtgørelse for den stedfundne urettede frihedsberøvelse med 377.000 kr. med sædvanlig procesrente fra den 5. august 2008, subsidiært stadfæstelse.

Der er ikke for landsretten afgivet forklaringer. De af de erstatningssøgende og den af kriminalassistent V₁ for byretten afgivne forklaringer er dokumenteret.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Af de grunde, der er anført af byrettens flertal, og da det for landsretten fremkomne ikke kan føre til andet resultat, tiltræder landsretten, at E₂, der var udpeget som gerningsmand, har haft en sådan særlig anledning til at udtale sig om mistankegrundlaget, at der er baggrund for at nægte erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

E₁ har under grundlovsforhøret bevidst afgivet en urigtig forklaring om sin færden på gerningstidspunktet. Han risikerede dermed at skabe en betydelig tvivl om sin troværdighed og om sin andel i begivenhedsforløbet, og at forklaringen ville kunne medføre, at han blev varetægtsfængslet. Ved den 7. januar 2008 at ændre sin oprindelige forklaring om sin færden den omhandlede aften, hvilken forklaring ikke var overensstemmende med objektive fund, har E₁ medvirket til yderligere at svække sin troværdighed, hvorved han samtidig underbyggede mistankegrundlaget. E₁

, der var udpeget som gerningsmand, har derved udvist en sådan grad af egen skyld, at kravet om erstatning nægtes.

Th i k e n d e s f o r r e t :

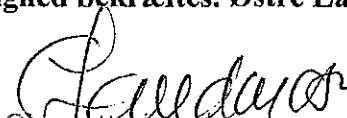
Byrettens dom stadfæstes med den ændring, at anklagemyndighedens påstand om frifindelse for den af E₁ nedlagte erstatningspåstand tages til følge.

De erstatningssøgende skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den

5.7.10

Charlotte Landmose
kontorfuldmægtig

DOM

afsagt den 15. januar 2010.

Retten nr. 9-7680/2009

Politiets nr. 1200-30184-00008-09

Erstatningssøgende

E₁

og

E₂

mod

Anklagemyndigheden

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Ved skrivelser af 10. december 2008 og 30. januar 2009 indbragte Statsadvokaten i medfør af retsplejelovens § 1018 f, stk. 1, erstatningsspørgsmålet for henholdsvis E₁ og E₂ for retten.

E₁ har været anholdt og varetægtsfængslet i tiden fra den 17. september 2007 til 25. juni 2008.

E₂ har været anholdt og varetægtsfængslet i tiden fra den 25. september 2007 til 25. juni 2008.

Ved Retten i Roskildes dom af 25. juni 2008 blev de erstatningssøgende samt en medtiltalt frifundet for forsøg på manddrab efter straffelovens § 237 jf. § 21, ved den 17. september 2007 kl. ca. 00.35 i området omkring at have forsøgt at dræbe Fou med skud. De pågældende blev endvidere frifundet for overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1, og § 192 a, samt våbenloven.

E₁ fremsatte ved skrivelse af 5. august 2008 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Statsadvokaten og Rigsadvokaten afviste ved skrivelser af henholdsvis 25. september og 21. november 2008 E₁'s erstatningskrav.

E₂ fremsatte ved skrivelser af 9. juli og 18. august 2008 krav om

erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Statsadvokaten og Rigsadvokaten afviste ved skrivelser af henholdsvis 25. september og 20. november 2008 E_2 's erstatningskrav.

Påstande

De erstatningssøgendes advokater har opgjort erstatningskravene således:

E_1 :

Godtgørelse for frihedsberøvelse fra den 17. september til den 18. september 2007	10.500 kr.
---	------------

Fra den 18. september til den 31. december 2007 - 105 dage à 1.300 kr.	136.500 kr.
--	-------------

Fra den 1. januar 2008 til den 25. juni 2008 - à 1.300 kr.	230.100 kr.
--	-------------

Foreløbigt opgjort til	<u>377.100 kr.</u>
------------------------	--------------------

Der er taget forbehold for erstatning for psykiske mén som følge af frihedsberøvelse og erstatning for økonomisk skade.

E_2 :

1.døgn:	10.500 kr.
273 døgn à 1.300 kr.	354.900 kr.
I alt:	<u>365.400 kr.</u>

Der er taget forbehold for erstatning for økonomisk skade.

Der er mellem parterne enighed om opgørelsen af kravene.

Beløbene forrentes fra datoen for kravenes fremsættelse.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for kravene på grund af egen skyld, retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Sagens oplysninger

Det fremgår af grundlovsforhøret den 18. september 2007, at

erstatningssøgende, E₁, nægtede sig skyldig, og at han forklarede bl.a., at han var i , der ligger ca. 5. minutters gang fra Der havde han været fra den 16. september kl. 22.00 til den 17. september 2007 ca. kl. 10.00 næste dag. Han var sammen med sin storebror, A

I kendelsen om varetægtsfængsling af E₁ er anført bl.a.:

”Forurettede har genkendt anholdte E₁ som den ene gerningsmand. Retten finder herefter, at der er en begrundet mistanke mod denne anholdte for forsøg på manddrab.

Henset til, at der er medgerningsmænd på fri fod, til anholdte E₁’s stillingtagen til sagen og til de modstridende oplysninger fra henholdsvis anholdte og forurettede om anholdtes opholdssted på gerningstidspunktet må det frygtes, at anholdte på fri fod vil søge at vanskeliggøre forfølgningen af sagen.

Betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, er herefter opfyldt, ...”

Af grundlovsforhøret den 26. september 2007 af erstatningssøgende E₂ fremgår, at han nægtede sig skyldig og erklærede, at han ikke ønskede at udtale sig.

I kendelsen om varetægtsfængsling er anført:

” ... Forurettede har genkendt anholdte som den ene ud af 3 gerningsmænd. Retten finder herefter, at der er begrundet mistanke om, at anholdte har gjort sig skyldig i den rejste sigtelse.

Henset til, at der fortsat er en uidentificeret medgerningsmand på fri fod, og henset til anholdtes stillingtagen til sagen må det befrygtes, at anholdte på fri fod vil søge at vanskeliggøre forfølgningen af sagen.

Betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, er herefter opfyldt...”

Det fremgår af retsbogen for den 25. oktober 2007 at ”sagen afventer nu, at de sigtede vil lade sig afhøre, hvilket de har tilkendegivet, at de først vil, når der er svar på de tekniske undersøgelser. . .”

Af afhøringsrapport af 7. januar 2008 fremgår, at erstatningssøgende E₁ bl.a. forklarede, at han var mødtes med nogle navngivne bekendte, og han først ankom fra til broderens lejlighed omkring midnat til den 17. september 2009.

I Retten i Roskildes dom af 25. juni 2008 er anført om stemmeafgivningen:

"...

Begrundelse for flertallets stemmeafgivning:

Ad forhold 1:

Det er efter bevisførelsen helt utvivlsomt, at FOU blev udsat for et drabsforsøg af flere personer på det i anklageskriftet anførte sted og tidspunkt (17. september 2007 ca. kl. 00,35 i området omkring), idet det lægges til grund, at der fra fire steder blev affyret adskillige skarpe skud mod den bil, som FOU befandt sig i, hvoraf nogle var meget tæt på at ramme ham.

E₁ og E₂ er tiltalt i sagen, først og fremmest fordi FOU har udpeget dem som nogle af gerningsmændene. X er tiltalt i sagen, fortrinsvis fordi han var sammen med E₁ da denne blev anholdt den 17. september 2007 kl. 11,30, og idet han ikke ønskede at afgive forklaring i grundlovsforhøret den 18. september 2007.

En vurdering af vidnet FOU's troværdighed er herefter afgørende for bevisbedømmelsen i sagen for alle tre tiltaltes vedkommende.

Ved vurderingen af FOU's troværdighed må det tillægges betydelig vægt, at han konsekvent har benægtet selv at have skudt fra sin bil i forbindelse med skudepisoden, men at han alligevel er dømt herfor såvel ved Retten i Roskilde og Østre Landsret, (10 måneders fængsel for overtrædelse af straffelovens § 252 og våbenloven). Endvidere synes flere vidneforklaringer, der må anses som helt uvildige (V₂'s forklaringer i sagen mod FOU og hans forklaring til politirapport i nærværende sag, som er dokumenteret for retten og V₃'s forklaring) at rejse betydelig tvivl om de nærmere enkeltheder i

FOU's forklaring omkring hans færden i området omkring gerningstidspunktet. Disse forhold må efter flertallets opfattelse bevirke, at FOU's vidneforklaring i det hele må mødes med betydelig skepsis, og at det vil være betænkeligt udelukkende at afgøre skyldsspørgsmålet på grundlag af denne forklaring. Dette gælder, selv om FOU siden sin første forklaring til politiet konsekvent har forklaret, at E₁ og E₂ var til stede på gerningsstedet på gerningstidspunktet. Den omstændighed, at der har foreligget et modsætningsforhold mellem de tiltalte og FOU kan ikke ændre herved, idet bemærkes, at dette forhold ganske vist kan forklare et muligt motiv for de tiltalte til at udføre de i tiltalen omhandlede handlinger, men også kan være et motiv for FOU til i strid med sandheden at inddrage de tiltalte i sagen.

Flertallet finder herefter, at FOU's forklaring om, at E₁ og E₂ var blandt gerningsmændene, kun kan lægges til grund, hvis den understøttes af vægtige beviser, der uafhængigt af

FOU's forklaring knytter E_1 og E_2 til gerningsstedet og gerningstidspunktet.

Flertallet finder ikke, at anklagemyndigheden har forelagt retten sådanne beviser. Der er ganske vist konstateret enkelte krudtpartikler på den trøje, som E_1 bar ved anholdelsen, men flertallet finder ikke, at dette er fornødent bevis for, at tiltalte deltog i den skudepisode, der er genstanden for tiltalen. Det findes påfaldende, at tiltalte E_2 har nægtet at udtale sig indtil hovedforhandlingen i sagen, men heller ikke dette forhold findes at være tilstrækkeligt til domfældelse.

Da de beviser, der er forelagt retten vedrørende E_1 og E_2 efter det anførte ikke kan føre til domfældelse, ses der heller ikke at være grundlag for at finde X for skyldig i tiltalen, idet dette - som sagen er forelagt - må forudsætte, at også E_1 er skyldig. Den omstændighed, at der er fundet en krudtpartikel på X 's ene hånd, og at dennes forklaringer om sine opholdssteder i tidsrummet omkring gerningstidspunktet har været vekslende og lidet overbevisende, kan ikke føre til andet resultat.

Ad forhold 2 og 3:

Da det fremgår af bemærkningerne under forhold 1, at det ikke fundet tilstrækkeligt godtgjort, at nogen af de tiltalte var til stede på gerningsstedet på gerningstidspunktet, er der heller ikke grundlag for at anse dem for skyldige i forhold 2 og 3.

Efter det anførte findes der ikke at foreligge det til domfældelse i en straffesag fornødne bevisgrundlag i sagen.

Begrundelse for mindretallets stemmeafgivning:

Mindretallet finder, at de tekniske fund støtter FOU's forklaring i en sådan grad, at den kan lægges til grund ved afgørelsen af skyldspørgsmålet for så vidt angår E_1 og E_2 .

Da X blev anholdt sammen med E_1 og da der er fundet en krudtpartikel på X 's ene hånd, finder mindretallet det endvidere ubetænkeligt at lægge til grund, at også X er skyldig i tiltalen. Mindretallet finder, at det efter det anførte er bevist, at de tiltalte er skyldige i alle tiltalepunkter.

Efter udfaldet af stemmeafgivningen

b e s t e m m e s:

De tiltalte findes ikke skyldige i tiltalen i denne sag."

..."

Der afgivet forklaring af de erstatningssøgende og kriminalassistent V₁

Forklaringerne fremgår af retsbogen for den 8. januar 2010 i denne sag.

"...

Anklageren dokumenterede fra anholdelsesrapport af 17. september 2007.

E₁ har supplerende forklaret, at han var på vej til Jylland, da betjenten ringede. Den pågældende betjent var indforstået med, at han blot kunne ringe til politiet, når han kom tilbage fra Jylland. Han blev imidlertid senere samme dag anholdt på motorvejen.

Anklageren dokumenterede fra afhøringsrapport af 18. september 2007.

E₁ bekræftede, at han ikke ønskede at afgive forklaring, før han havde talt med sin forsvarer, advokat Fabech-Larsen.

Anklageren dokumenterede E₁'s forklaring i grundlovsforhøret den 18. september 2007.

Mansour har hertil forklaret, at hans forklaring om, at han var hos sin bror fra kl. 22.00 den 16. september 2007 til kl. 10.00 næste dag ikke var korrekt. Han forklarede sådan som anført i retsbogen, fordi at han ikke ville have problemer i sagen, og fordi han ikke ville inddrage andre i den. Her tænkte han navnlig på sine venner, B, C og X.

Anklageren dokumenterede herefter fra retsbøgerne fra de følgende fristforlængelser. E₁ har supplerende forklaret, at han i de pågældende retsmøder ikke ønskede at afgive yderligere forklaringer. Som anført i retsbogen fra den 25. oktober 2007 ville han først lade sig afhøre, når der forelå svar på de tekniske undersøgelser.

Anklageren gennemgik herefter de følgende fristforlængelser og Østre Landsrets stadfæstelser af varetægtsfængslingen efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Anklageren dokumenterede fra afhøringsrapport af 7. januar 2008.

E₁ forklarede supplerende, at denne forklaring svarer til den forklaring, som han afgav under hovedforhandlingen i nævningsagen den 23. juni 2008. Han var den 16. september 2007 sammen med X og at de senere på aftenen tog hjem til X og holdt ramadan. Derefter besøgte de C som bor i . Senere kørte han og X til hvor E₁ satte X af hos D. Han var herefter hos sin storebror mellem kl. 23 og 24. Han sov hos sin storebror til den efterfølgende morgen. Det er rigtigt - da han blev foreholdt teleoplysninger -

forklarede, at han ikke vidste, hvorfor at hans bror skulle have ringet til ham den 17. september kl. 00.35, når han overnattede hos broderen. Han ved ikke hvorfor, der er fundet krudtpartikler på den trøje, som han havde på om aftenen. E_1 har forklaret, at han ikke er så god til at huske tidspunkter, og det kan være grunden til, at hans første forklaring om tidspunkterne for hvornår han befandt sig og senere i , ikke stemte overens med de oplysninger, der fremgik af teleoplysningerne i sagen.

E_2 har forklaret, at han ikke vidste, at han var efterlyst i forbindelse med skudepisoden den 17. september 2007. Han havde hørt rygter om skyderiet, men ikke om, hvem der havde begået det. Han var på tidspunktet tilmeldt en adresse hos en pige, han tidligere havde været kærester med. Politiet havde henvendt sig til hende, men hun havde ikke givet politiets besked videre til ham, fordi hun var sur på ham. 3-4 dage efter episoden var der nogle betjente hos hans forældre. Hans mor fortalte ham, at politiet ledte efter ham. Han var chokeret over at blive kædet sammen med episoden. Han ringede til sin advokat, som rådede ham til at kontakte politiet. Han kontaktede politiet et par dage efter. Grunden til at han ikke gjorde det umiddelbart efter samtalen med sin advokat var, at han skulle have lidt tid til at tænke over tingene og forberede sig på situationen. Han havde medtaget en pakket kuffert, da han mødte hos politiet. Han vidste fra andre sager, at han i den foreliggende situation kunne risikere at blive varetægtsfængslet. Han ønskede ikke at udtale sig til politiet eller i retten i forbindelse med varetægtsfængslingen. Hans begrundelse herfor var, at han fra en tidligere sag havde dårlig erfaring med, at hans forklaring var blevet omformuleret. Han ønskede kun at udtale sig over for den ret, som skulle dømme ham. Hertil kom, at han på tidspunktet havde et dagligt forbrug af hash, og at han havde store problemer med sin hukommelse.

Anklageren dokumenterede fra rapport af 26. september 2007, hvor der står, "I kan alligevel ikke finde noget på den efter så lang tid". E_2 har hertil forklaret, at han ikke kan huske om ordene faldt således, som de er anført i rapporten. Skulle han have sagt noget i den retning, var det fordi, "at han jo ikke er dum, og at han selvfølgelig ikke ville have taget det samme tøj på, såfremt at han havde været involveret i episoden". Det er rigtigt, at han på et tidspunkt havde tilkendegivet, at han først ville udtale sig, når de tekniske undersøgelser forelå. Han talte imidlertid med sin daværende forsvarer, som oplyste, at FOU 's forklaring i sagen slet ikke hang sammen. Han gennemgik sagen med sin daværende forsvarer. E_2 fandt ikke nogen grund til at udtale sig, for han gik ud fra, at han blev løsladt, da FOU 's forklaring ikke hang sammen. Det kan godt passe, at hans forsvarer ca. 1 uge før hovedforhandlingen oplyste, at han formentlig havde været sammen med sin familie den pågældende aften.

Anklageren dokumenterede E_2 's forklaring i dom af 25. juli 2008. E_2 vedstod sin forklaring og påpegede, at der i gengivelsen af forklaringen er anført, "det var E_1 's storebror, der var

blevet skudt". Dette er ikke korrekt, idet det var E_1 , som var blevet skudt. E_2 anførte, at dette er et eksempel på, at der kan være fejl i politiets rapporter og i retsbøgerne.

På retsformandens forespørgsel forklarede E_2 , at han undlod at fortælle politiet, at han den pågældende nat havde været hos sin mor, fordi at han ikke ville give sin mor problemer. Hans mor er meget svagelig, og hun ville blive meget ængstelig, såfremt politiet kontaktede hende. Han ville gøre alt for, at hun ikke blev inddraget i sagen.

På forespørgsel fra advokat Dupont Jørgensen, bekræftede E_2 , at det er rigtigt, at han i marts 2008 havde oplyst forsvareren om, at der var fødselsdagsfest i hans hjem den aften, hvor skyderiet havde fundet sted. Det viste sig, at festen var blevet afholdt dagen forinden. E_2 tilskriver den fejlagtige dato hans dårlige hukommelse. Han er sikker på, at han også forklarede om fødselsdagsfesten til sin tidligere forsvarer, advokat Lise Holten.

På forespørgsel fra advokat Henrik Dupont Jørgensen forklarede E_2 , at han i dag er hel sikker på, at han var hos sin mor den aften, hvor skyderiet fandt sted.

Kriminalassistent V_1 mødte som vidne og blev gjort bekendt med vidnepligten og vidneansvaret.

Vidnet forklarede, at han var efterforskningsleder i forbindelse med skudepisoden den 17. september 2007. Vidnet forestod blandt andet afhøringerne af de erstatningssøgende. E_1 ønskede ikke at udtale sig før grundlovsforhøret. E_2 afgav ikke på noget tidspunkt forklaring før hovedforhandlingen i sagen. Vidnet forestod ikke afhøringen af FOU men han var bekendt med dennes forklaring. Umiddelbart efter episoden havde FOU forklaret, at han havde set E_1 og E_2 på gerningsstedet, og at det var E_1 der havde skudt. Under det indenretlige forhør den 3. oktober 2007 havde FOU forklaret, at han havde set, at både E_1 og E_2 havde haft en pistol. Under nævningsagen i 2008 havde FOU forklaret, at begge de erstatningssøgende havde en pistol, og at de begge havde skudt. Politiet fandt, at FOU 's forklaring blev støttet af teleoplysningerne i sagen, idet det kunne konstateres, at de erstatningssøgende havde været i området. På advokaternes forespørgsel oplyste vidnet, at det er rigtigt, at de erstatningssøgende kunne have været på gerningsstedet og på deres forældres bopæle. Vidnet har nærmere forklaret, at det ikke fremgår af sagens akter, at politiet skulle have spurgt E_2 's forældre, om sønnen var hjemme på gerningstidpunktet. I vurderingen af troværdigheden af FOU 's forklaring indgik med betydelig vægt under efterforskningen, at FOU , da han blev afhørt kort efter skudepisoden, oplyste, at de erstatningssøgende havde været i området omkring gerningsstedet. Det var

efter politiets opfattelse meget lidt sandsynligt, at FOU skulle have vidst dette, såfremt han ikke havde set de erstatningssøgende på gerningsstedet.

FOU's forklaring blev endvidere støttet af det forhold, at der blev fundet 4 krudtpartikler på E₁'s trøje. Af teleoplysningerne fremgik, at FOU havde ringet til andre, før han ringede til politiet. De tekniske undersøgelser var først afsluttet i oktober/november 2007. Vidneafhøringerne var i det væsentlige afsluttet i løbet af september 2007. Havde E₂ forklaret, således som han gjorde under nævningsagen, havde politiet haft mulighed for at efterprøve hans forklaring om, at han på gerningstidspunktet befandt sig hos sine forældre. Vidnet har forklaret, at der på gerningsstedet kunne konstateres, at der var blevet skudt med 4 forskellige våben; 3 pistoler og 1 Kalashnikovgevær. Geværet blev senere fundet i en affaldscontainer. Der blev ikke fundet nogen tekniske spor, som kunne forbinde de erstatningssøgende med våbnene. Der var flere vidneforklaringer i sagen. Disse var forskellige med hensyn til, hvor mange personer der havde været på de forskellige gerningssteder.

..."

Rettens begrundelse og afgørelse.

De erstatningssøgende E₁ og E₂ blev frifundet ved Retten i Roskildes dom af 25. juni 2008. De erstatningssøgende har derfor som udgangspunkt ret til erstatning for uberettiget varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 1018 a. Erstatningen kan nedsættes eller nægtes, såfremt de sigtede selv har givet anledning til foranstaltningerne, jf. § 1018 a, stk. 3.

E₁ var varetægtsfængslet i perioden fra 17. september 2007 til 25. juni 2008, og E₂ var varetægtsfængslet fra 25. september 2007 til 25. juni 2008.

Som anført i dommen af 25. juni 2008 lægges det til grund, at FOU den 17. september 2007 ca. kl. 00.35 i området omkring blev udsat for et drabsforsøg af flere personer, idet der blev affyret adskillige skud mod den bil, som FOU befandt sig, og hvoraf nogle var meget tæt på at ramme ham.

Forurettede, FOU udpegede efter episoden de erstatningssøgende som nogle af gerningsmændene.

E₁ :

E₁'s forklaring under grundlovsforhøret den 17. september 2007 om, at han var hos sin bror fra kl. 22.00 den 16. september 2007 til næste dag kl. 10.00 var ikke korrekt. Han har forklaret, at han forklarede

således i grundlovsforhøret, fordi han ikke ville have problemer i sagen, og fordi han ikke ville inddrage andre i den, herunder navnlig sine venner. Det fremgår videre, at han efterfølgende ikke ønskede at udtale sig til politiet eller i retten, før der forelå svar på de tekniske undersøgelser. Erstatningssøgende findes herefter ved sin adfærd i forbindelse med anholdelsen og den efterfølgende varetægtsfængsling af ham at have givet en sådan anledning til mistanke om, at han var involveret i et strafbart forhold, at han selv har givet anledning til anholdelsen og den efterfølgende varetægtsfængsling af ham.

Henset til at han den 7. januar 2008 valgte at lade sig afhøre af politiet og afgive forklaring, finder retten, at han fra dette tidspunkt og frem til løsladelsen den 25. juni 2008 har krav på erstatning, svarende til 171 dage à 1.300 kr., i alt 222.300 kr.

E₂ :

Med hensyn til E₂ lægges til grund, at han først nogle dage efter, at han var gjort bekendt med, at han var eftersøgt, kontaktede politiet. E₂ har forklaret, at han skulle tænke lidt over tingene og forberede sig på situationen. Han har forklaret, at han ikke ønskede at afgive forklaring til politiet eller i retten om, at han på gerningstidspunktet var hos sin mor, fordi hun ikke skulle blive bekymret, og fordi hun ikke skulle blive inddraget i sagen. Han var endvidere bange for, at hans forklaring ville blive omformuleret, samt at han på tidspunktet havde dårlig hukommelse, fordi han havde et dagligt forbrug af hash. Han ønskede heller ikke at udtale sig, efter svaret på de tekniske undersøgelser forelå, fordi han regnede med at blive løsladt.

2 dommere finder efter en samlet vurdering, at E₂ som følge af den konkrete mistanke havde haft en sådan særlig anledning til at rense sig for mistanke ved at forklare, hvor han var på gerningstidspunktet, at der er grundlag for at nægte erstatningen i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

En dommer finder, at den omstændighed, at erstatningssøgende har afvist at udtale sig til politiet eller i retten under de foreliggende omstændigheder ikke kan medføre, at hans erstatningskrav skal nedsættes eller bortfalde. Denne dommer stemmer derfor for at tage erstatningssøgendes påstand til følge.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet, således at anklagemyndigheden frifindes for E₂'s erstatningskrav.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage betale 222.300,00 kr. med sædvanlig procesrente fra den 5. august 2008 til E_1

Statskassen betaler de ham vedrørende sagsomkostninger.

Anklagemyndigheden frifindes for erstatningssøgende E_2 's erstatningskrav.

E_2 skal betale de ham vedrørende sagsomkostninger.

Hans Martin Mikkelsen

**Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Roskilde, den 18. januar 2010**

P.d.v.
Maria Stege
kontorfuldmægtig

RIGSADVOKATEN

Advokat Bjarne Fabech-Larsen
Vestergade 14-16
1456 København K

DATO 21. november 2008

JOURNAL NR.

SAGS ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER:

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00
FAX 33 49 67 10

I brev af 22. oktober 2008 har De som advokat for En påklaget Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falsters afgørelse af 25. september 2008 til mig.

Ved afgørelsen afslog statsadvokaten at yde erstatning til Deres klient for uberettiget frihedsberøvelse under henvisning til, at Deres klient havde udvist egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Jeg har indhentet en udtalelse fra statsadvokaten og gennemgået sagens akter.

Jeg kan herefter meddele, at jeg er enig med statsadvokaten, og at jeg derfor ikke finder grundlag for at yde erstatning. Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på de samme forhold som statsadvokaten.

Såfremt afgørelsen ikke kan accepteres, kan den erstatningssøgende i medfør af retsplejelovens § 1018 f, stk. 1, begære kravet indbragt for retten. Begæringen herom skal fremsættes inden to måneder efter modtagelsen af denne meddelelse. Begæringen skal fremsættes over for Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falster.

Min afgørelse kan ikke påklages til højere administrativ myndighed, jf. retsplejelovens
§ 1018 c, stk. 3.

På rigsadvokatens vegne

Benjamin Foverskov

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Advokat Henrik Dupont Jørgensen
H.C. Andersens Boulevard 37, 4.
1553 København V

DATO 20. november 2008

JOURNAL NR.

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE
SAGSBEHANDLER:

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 1
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00
FAX 33 43 67 10

I brev af 1. oktober 2008 har De som advokat for E_2 påklaget Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falsters afgørelse af 25. september 2008 til mig.

Ved afgørelsen afslog statsadvokaten at yde erstatning til Deres klient for uberettiget frihedsberøvelse under henvisning til, at Deres klient har udvist egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Jeg har indhentet en udtalelse fra statsadvokaten og gennemgået sagens akter.

Jeg kan herefter meddele, at jeg er enig med statsadvokaten, og at jeg derfor ikke finder grundlag for at yde erstatning. Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på de samme forhold som statsadvokaten. Jeg finder således i lighed med statsadvokaten, at den omstændighed, at Deres klient var blevet udpeget som gerningsmand medførte, at han havde en særlig grund til at rense sig for mistanken, hvilket han undlod ved at nægte at udtale sig.

Jeg kan i den forbindelse henvise til Højesterets dom af 7. marts 1995, trykt i UfR 1995.426 H. Her lagde Højesteret vægt på, at erstatningssøgende havde en særlig anledning til at rense sig, og fastslog herefter, at erstatningssøgende ikke var berettiget til erstatning, når han under disse omstændigheder valgte ikke at udtale sig under sagen.

2004? Jeg kan endvidere henvise til Østre Landsrets dom af 28. oktober 2003, trykt i TfK 2005.50 Ø. Her fandt landsretten, at erstatningssøgende ikke havde haft en sådan særlig anledning til at rense sig for en konkret mistanke, at der i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, var grundlag for at nægte erstatning. Landsretten lagde vægt på, at ingen vidneudsagn pegede på erstatningssøgende som gerningsmand, hvilket modsat er tilfældet i nærværende sag.

Såfremt afgørelsen ikke kan accepteres, kan den erstatningssøgende i medfør af retsplejelovens § 1018 f, stk. 1, begære kravet indbragt for retten. Begæringen herom skal fremsættes inden to måneder efter modtagelsen af denne meddelelse. Begæringen skal fremsættes over for Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falster.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Min afgørelse kan ikke påklages til højere administrativ myndighed, jf. retsplejelovens § 1018 e, stk. 3.

På rigsadvokatens vegne

Benjamin Foverskov

Advokat Bjarne Fabech-Larsen
Vestergade 14-16
1456 København K

DATO 25. september 2008

JOURNAL NR.

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER:

STATSADVOKATEN FOR MIDT
VEST- OG SYDSJÆLLAND,
LOLLAND OG FALSTER

JENS KOFODS GADE 1, 3. TV
1268 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 73 50
FAX 33 30 73 99

Vedr. Deres j.nr. - E cpr. nr.

Ved brev af 5. august 2008 har De på vegne af Deres klient fremsat krav om takstmæssig erstatning for uberettiget frihedsberøvelse i forbindelse med tiltalen for drabsforsøg mv. den 17. september 2007 ved

De har opgjort kravet således:

Godtgørelse for frihedsberøvelse fra den 17. september 2007 til den 18. september 2007	10.400,00
Fra den 18. september 2007 til den 31. december 2007 – 105 dage á kr. 1.300,00	136.500,00
Fra den 1. januar 2008 Til den 25. juni 2008 – 177 dage á kr. 1.300,00	230.100,00
I alt foreløbigt opgjort erstatningskrav	377.000,00

De har herudover taget forbehold for krav om erstatning for økonomisk skade som følge af frihedsberøvelsen, samt for psykiske mén, herunder omkostninger til læge / psykiater.

Beløbet kræves forrentet med 7 % over den til enhver tid værende nationalbankdiskonto fra kravets fremsættelse og indtil betaling finder sted.

september 2007 kl. 00.27.11, det vil sige inden for stort set samme tidsrum som Deres klient

Politiets tekniske undersøgelser viste herudover, at der blev fundet 4 krudtpartikler på Deres klients trøje. Deres klient kunne ikke forklare, hvorfra krudtpartiklerne hidrørte. Det bemærkes hertil, at Deres klient som bekendt blev anholdt den 17. september 2007 sammen med X og at der også blev fundet krudtpartikler på ham.

Deres klient forklarede under hovedforhandlingen i sagen den 23. juni 2008 om sin færd den omhandlede aften i det væsentlige som ved afhøringen den 8. januar 2008.

STATSADVOKATEN

Foreholdt sin forklaring fra grundlovsforhøret forklarede Deres klient, at han ikke vidste, hvorfor han i grundlovsforhøret havde forklaret, at han den omhandlede aften var sammen med sin storebror fra kl. 22.00 til kl. 10.00 næste dag.

SIDE 4

Deres klient har siden anholdelsen og fremstillingen i grundlovsforhør været klar over, at han af forurettede var blevet udpeget som en af gerningsmændene til en alvorlig skudepisode.

Jeg finder på denne baggrund, at Deres klient ved under grundlovsforhøret bevidst at have afgivet en urigtig forklaring om sin færd omkring gerningstidspunktet, det vil sige om forhold af central betydning for politiets efterforskning, må have været klar over, at han dermed risikerede at skabe betydelig tvivl om sin troværdighed og om sin egen andel i begivenhedsforløbet, og at forklaringen ville kunne medføre, at han blev varetægtsfængslet. Jeg har herved navnlig lagt vægt på, at Deres klient forholdt politiet væsentlige oplysninger om en køretur til op til gerningstidspunktet sammen med en person, som var medsigtet i sagen, sammenholdt med at politiets undersøgelser viste, at forurettede FOU ifølge teleoplysninger befandt sig i inden for stort set samme tidsrum som Deres klient og X.

Jeg finder endvidere, at Deres klient ved den 8. januar 2008 afgørende at ændre sin oprindelige forklaring om sin færd den omhandlede aften har medvirket til yderligere at svække sin troværdighed, hvorved han samtidig underbyggede mistankegrundlaget mod ham, hvilket må antages at have været en medvirkende årsag til, at han blev fortsat varetægtsfængslet.

Jeg finder således, at Deres klient har udvist en sådan grad af egen skyld, at kravet om erstatning ikke kan imødekommes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Da jeg ikke finder grundlag for at imødekomme erstatningskravet til Deres klient, er der heller ikke grundlag for at tillægge Dem salær.

Min afgørelse kan påklages til Rigsadvokaten, Frederiksholms Kanal 16, 1220 København K.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af min afgørelse.

Det bemærkes, at klageadgangen til Rigsadvokaten skal udnyttes, inden kravet kan begæres indbragt for retten til prøvelse, jf. retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Med venlig hilsen

Bitte Dyrberg

STATSADVOKATEN

SIDE 4

Henrik Dupont Jørgensen
Advokatfirmaet
H. C. Andersens Boulevard 37, 4
1553 København V

DATO 25. september 2008

JOURNAL NR.

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER
SAGSBEHANDLER: . . .

STATSADVOKATEN FOR MIDT-,
VEST- OG SYDSJÆLLAND,
LOLLAND OG FALSTER

JENS KOFODS GADE 1, 3. TV.
1268 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 73 50
FAX 33 30 73 99

Vedr. Deres j.nr. . . . - E₂ . . . , cpr. nr.

Ved brev af 9. juli 2008 har De på vegne af Deres klient . E₂ fremsat krav om takstmæssig erstatning for uberettiget frihedsberøvelse i forbindelse med tiltale for drabsforsøg mv. den 17. september 2007 ved

De har opgjort kravet således:

Erstatning for ikke økonomisk skade:

Første døgn	kr. 5.200,00
274 døgn á kr. 650	kr. 178.100,00
I alt	kr. 183.300,00

De har endvidere krævet beløbet forrentet i henhold til Rigsadvokatens Meddelelse 1/2007, pkt. 9 og 1/2008, pkt. 9.

Ved brev af 18. august 2008 har De i forlængelse af Deres brev af 10. juli 2008 fremsat yderligere krav om, at ovennævnte beløb forhøjes med 100%, jf. Rigsadvokatens Meddelelse 1/2008, således at det samlede takstmæssige beløb i alt kan opgøres til

kr. 366.600,00

De fremsætter herudover krav om erstatning for Deres klients økonomiske tab, som De har opgjort til

kr. 360.328,75

Det samlede krav lyder således herefter på i alt

kr. 726.928,76

Det skal med hensyn til selve opgørelsen bemærkes, at der efter min opfattelse rettelig er tale om, at frihedsberøvelsen har varet 274 dage i alt.

STATSADVOKATEN

SIDE 2

Det bemærkes endvidere herom, at der ikke er fremlagt dokumentation for den økonomiske skade.

Jeg kan meddele, at jeg ikke finder grundlag for at imødekomme kravet, jf. retsplejeloovens § 1018 a, stk. 3.

Begrundelsen herfor er, at Deres klient efter min vurdering i det væsentlige selv har givet anledning til frihedsberøvelsen.

Det fremgår af sagen, at Deres klient af forurettede blev udpeget som en af gerningsmændene til skudepisoden den 17. september 2007, og at politiet på denne baggrund iværksatte eftersøgning af Deres klient på relevante adresser. Politiet udsendte endvidere den 17. september 2007 en pressemeddelelse, hvoraf det fremgik, at politiet søgte en tredje mistænkt i en sag om drabsforsøg, og at denne person opfordredes til at melde sig.

Den 25. september 2007 udsendte politiet yderligere en pressemeddelelse med navn og billede af Deres klient. Deres klient henvendte sig samme dag til politiet og blev anholdt.

Den 26. september 2007 om morgenen blev Deres klient afhørt til sagen af politiet. Deres klient nægtede i den forbindelse at udtale sig, førend han havde haft lejlighed til at drøfte sagen med sin advokat. Han nægtede sig imidlertid skyldig. Senere samme dag blev Deres klient fremstillet i grundlovsforhør og sigtet for forsøg på manddrab. Han nægtede sig fortsat skyldig og erklærede, at han ikke ønskede at udtale sig.

Politiet dokumenterede i forbindelse med grundlovsforhøret blandt andet, at Deres klient af forurettede var blevet udpeget som den ene af tre gerningsmænd til skudepisoden. På dette grundlag blev Deres klient varetægtsfængslet.

I forbindelse med efterfølgende retsmøder den 25. oktober og 8. november 2007 vedrørende forlængelse af fængslingsfristen havde Deres klient lejlighed til at udtale sig, hvilket han imidlertid nægtede. Den 15. november 2007 oplyste Deres klients daværende forsvarer, at Deres klient fortsat ikke ønskede at lade sig afhøre af politiet.

Deres klient udtalte sig herefter ikke til politiet eller i retten under varetægtsfængslingen.

Ved brev af 19. juni 2008 hertil oplyste De, at Deres klient på gerningstidspunktet formentlig sov hos sine forældre.

STATSADVOKATEN

I forbindelse med hovedforhandlingen i sagen, som blev indledt den 23. juni 2008, forklarede Deres klient blandt andet, at han ikke tidligere ville udtale sig til politiet eller i retten, da han har haft dårlig erfaring hermed i en tidligere sag. Han forklarede herefter om sin færd den omhandlede aften, at han i tiden op til gerningstidspunktet var hos sin familie, som bor i området, og at han måske var ude, men at han ikke kan huske hvor. Han forklarede endvidere, at han på gerningstidspunktet lå og sov. Han sov sammen med sin bror i stuen.

SIDE 2

Jeg har ved afgørelsen om at afvise erstatningskravet navnlig lagt vægt på, at Deres klient, selvom han blev gjort bekendt med, at han i forbindelse med efterforskningen af forurettede var blevet udpeget som en af gerningsmændene til skudepisoden den 17. september 2007, i realiteten ikke har ønsket at udtale sig til politiet eller i retten siden anholdelsen den 25. september 2007 – før hovedforhandlingen den 23. juni 2008.

Jeg finder således efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder, at Deres klient på baggrund af politiets oplysninger om, at han af forurettede var udpeget som (med-) gerningsmand til skudepisoden den 17. september 2007, må have anset det for en påregnelig følge af sin manglende forklaring om sin færd – når sammenholdes med at han var efterlyst af politiet – at han ville kunne blive udsat for frihedsberøvelse og strafforfølgning. Uanset at erstatning for uberettiget frihedsberøvelse som udgangspunkt ikke nægtes i tilfælde, hvor sigtede har benyttet sig af sin ret til ikke at udtale sig, har Deres klient efter min opfattelse under ovennævnte omstændigheder haft en særlig anledning til at rense sig for mistanke, som han ikke har ønsket at benytte.

Det bemærkes i den forbindelse, at Retten i Roskilde ved den frifindende dom af 25. juni 2008 blandt andet anførte om Deres klient, at "Det findes påfaldende, at E₂ har nægtet at udtale sig indtil hovedforhandlingen i sagen, men heller ikke dette forhold findes at være tilstrækkeligt til domfældelse".

Jeg finder på denne baggrund, at Deres klient ved at nægte at udtale sig under efterforskningen efter omstændighederne har udvist en sådan grad af egen skyld, at kravet om erstatning ikke kan imødekommes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Min afgørelse kan påklages til Rigsadvokaten, Frederiksholms Kanal 16, 1220 København K.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af min afgørelse.

Det bemærkes, at klageadgangen til Rigsadvokaten skal udnyttes, inden kravet kan
begæres indbragt for retten til prøvelse, jf. retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

STATSADVOKATEN
SIDE 2

Med venlig hilsen

Bitte Dyrberg